עבודת ישראל — ליום הכפורים

שבעת ימים קודם יו"הכ מפרישין כה"ג מביתו ללשכת פרהדרין ומתקינין לו כהן אחר תחתיו. ר"י אומר אף אשה אחרת מתקינין לו. רומז הענין כי הכה"ג הוא המביא גדולה לעולם לכן מפרישין אותו ללשכת פר"הדרין: פי' שמהדר פ"ר גבורות לשרשם וממתיקם. ואיתא בגמ' הנוסחא לשכת פלהדרין. וניחא ג"כ לפירושינו דהיו מתקנין פ"ר דינים ומעלם אל פלא העליון וזה הוא הצירוף פ"ל הדרין וכיון שנתקן הגבורה ממילא שנכנעים החיצונים. וזה שרמזו ומתקינין לו כהן אחר תחתיו פי' שיש כהן אחר זלע"ז הנק' כהן און שהוא תחתיו ודכורא דקליפה הי' מתקנים. כי עיקר התיקון הוא ע"י הכנעתם אל הקדושה. ור' יהודה אומר אף אשה אחרת וכו'. פי' שהיה מתקנין כ"כ אפי' בחי' נוקבא דקליפה להכניע אותה. ולכן חלקו עליו חכמים כדאיתא בזו"הק שא"א לתקן בחי' נוק' לגמרי עד שיבא משיחנו במהרה כי הגבורות דנוק' קשים מדדכורא:

כל שבעת הימים הוא זורק את הדם וכו' ומקריב את הראש ואת הרגל וכו'. וכתב התו"יט דנקט האברים הראשונים בהעלאה ע"ש. ונוכל לומר דרמזו לבחי' העליי' ביו"הכ שצריך להעלות המלכות הנק' רגל בסוד והארץ הדום רגלי אל הבינה שהוא בסוד ראשית כי רא"ש אותיות אש"ר הרומזים אל הבינה. וזה ומקריב יחד את הראש ואת הרגל:

ערב יו"הכ שחרית מעמידין אותו בשער מזרח ומעבירין לפניו פרים אלים וכבשים וכו'. ואיתא בגמ' אבל שעירים לא כיון דעל חטא דישראל קא אתי חלשא דעתי'. אבל פר דעל חטא דידי' ודאחיו הכהנים אתי אי איכא דחטא מידע ידע לו ומהדר לו בתשובה ע"ש. ואם הדבר נפלא להבין על כל שבט הכהונה שהיו רבים מאוד איך פשיטא להו דמידע ידע לי'. נוכל לומר כיון דהוא היה ראש השבט אז ע"י קדושתו יוכל להרגיש אם היה בם איזה פגם וחטא בוודאי נפגם קצה קדושתו עי"ז. כמ"ש לעיל בפ' פנחס בפסוק ואל יבא בכל עת אל הקודש ע"ש:

אמר להם הממונה צאו וראו אם הגיע זמן שחיטה אם הגיע הרואה אומר ברקאי. אפשר לומר כי הרואה פי' מי שעיניו פקוחות וחכמת אדם בקרבו יוכל להבחין בין יום ובין לילה גם בשבתו בחדר סגור ואופל בהרגשתו השינוי בחי' יום שהוא בוקר זמן החסד וגדלות המוחין. ובין בחי' לילה. וזה הרואה אומר ברקאי. מתתי' בן שמואל אומר האיר פני כל המזרח עד שבחברון והוא אומר הן. פי' הברטנורה וכדי להזכיר זכות אבות מזכיר חברון. פי' הענין כי צריך להעלות המלכות תחלה בסוד האבות וזה והוא אומר ה"ן גימ' כ"לה הרומז על המלכות:

חמש טבילות ועשרה קידושין טובל כה"ג ומקדש בו ביום. רומז שצריך להעלות לבחי' א"וא שהוא שם י"ה כנגד זה הי' הטבילות והקידושין: ואיתא במדרש וכל אדם לא יהיה באוהל מועד. אמר ר' אבהו וכה"ג לא אדם היה אלא כההוא דאמר רבי פנחס בשעה שהי' רו"הק שרוי עליו הי' פניו בוערות כלפידים. הה"ד כי שפתי כהן וגומר. ולכאורה המד' הזה סותר דבריו עם הא דאי' במדרש וכל אדם לא יהיה אפי' אותם דכתיב בהו ופניהם פני אדם משמע שם שאפי' למלאכים אין רשות לכנוס אז בבואו אל הקודש ומאי תירץ ר' פנחס הנ"ל שהי' פניו בוערות כלפידי' ונראה לומר דהנה ביוה"כ לא הי' היחוד באותיות ו"ה שהם מורים על בחי' אדם ואלהי ישראל יקרא. רק שהיה הכה"ג מיחדם בק"ק והיה כוללם באותיות י"ה דאינון א"וא. וקבלנו מאדומ"ור הגאון החסיד מהד"ב זלה"ה שלזה היה מרומז הכף והמחתה הכף הוא צורת אות ו' והמחתה היא צורת ה והיה מכניסם לבית קודש הקדשים. המרמז לבחי' י"ה שהקודש מתיחד בקדשים והיה מתקנם ע"י הקטורת עד שהוציאם לחוץ. ולגלות אלהות בקרב הארץ והבן: ולפי"ז ניחא שהכ"הג בהכניסו את הכף והמחתה לפני ולפנים הניחם שם עד אחר גמר עבודת היום. הביאו לו בגדי לבן ולבש נכנס להוציא הכף והמחתה ע"ש. וקשה בשלמא המחתה היתה צריכה להיות שם עד

גמר עלות עשן הקטורת. אבל הכף הי' לו להוציאו תיכף בראשונה אחרי אשר נתן את הקטורת על האש לפני ה'. וכבר הרגיש בזה החכם אברבנאל בספרו ע"ש. ולפי דרכינו ניחא שלא הי' רשאי להפריד הכף מהמחתה שהם אותיות ו"ה עד אשר תיקן עבודתו כראוי. ואח"כ הוציאם יחד. ונחזור לענייננו כיון שבכניסתו הראשונה לא נתקנו בחי' ו"ה שהם בחי' אדם כנודע. הה"ד וכל אדם לא יהיה באוהל מועד. כיון שלא ניתקן בחי' הנ"ל וגם מלאכים אין להם רשות לבא כי הם מעולם היצירה ובחי' ז"א משא"כ הכהן נתקדש בשמונה בגדים והם מתיקון ורב חסד המורה בחי' או"א והם נק' שרפים כמ"ש בזוה"ק א"וא ספסל תחותך ושרפי' הוא ג"כ שרפרף וספסל ולכן אמר במד' שהיו פניו בוערות כלפידים והי' בבחי' שרפים לכן נכנס באוהל מועד בק"ק. ופרשו סדין של בו"ץ בינו לבין העם. להורות על מעלתו שהוא מבחינות החסדים הגדולים כי בו"ץ גימ' הויה חס"ד:

כה"ג משמש בשמונה בגדים וכהן הדיוט בארבעה כתונת ומכנסים מצנפת אבנט מוסיף עליו כה"ג חשן ואפוד ומעיל וציץ וכו' הנה כהן הדיוט לא יכול להמתיק כ"כ הדינים עד שלא הי' יכול ללבוש רק בגדים לבנים מבחי' החסדים אבל הכה"ג היה יכול ללבוש אפי' בגדי זהב להמתיקם וכמ"ש בשם האלקי ר"ש מאוסטראפאלי על המד' בעונותיכם שולחה אמ"כם אשתאר אמ"חץ שרומז שאחרי החורבן נסתלק אמכ"ם שהוא נוטריקון הארבעה בגדי לבן שהם נגד אותיות ההוי' וישתאר אמח"ץ נוטריקון ד' בגדי זהב שכנגד אותיות אדנ"י עכ"ל ומה שנכנס הכה"ג לפני ולפנים רק בבגדי לבן כי שם נכנס ליחוד ובשעת היחוד הכלה פושטת תכשיטי' וכמו שנוהגין אפילו בשעת החופה להתיר קשרי בגדי הכלה כראוי להכין היחוד ומבשרי אחזה אלוה והבן: רק נכנס בשאר עבודות בשמונה בגדים לקשט הכלה ויכנסו הקישוטין לעורר אהבה בלב דודה כדי שיתיחד עמה אח"כ והי' לאחדים. והכה"ג היה מבחי' חכמה שהוא כ"ח מ"ה ועניו ומדרך הענווה להכניע ראשו ומכסים ארבעה תיקוני דיקנא שהם ורב חסד: ואמת נוצר ונקה את הדינים שנכללין בתיקוני לאלפים נושא עון פשע וחטאה כנודע מהאריז"ל בסוד תיקוני דיקנא למעיין שם וכן הי' הענין בארבע בגדי לבן שכיסה על ארבע בגדי זהב הנעלמים בקרבו בשעת היחוד כי הי' פושטם מקודם רק שנשאר הרושם מהם בלב דודה כנ"ל ובזה נמתקו הדינים והבן:

בגמרא מס' יומא ת"ר מעשה בכה"ג אחד שיצא מבהמ"ק הוה קא אזלי כ"ע אבתרי' כד חזי' לשמעי' ואבטליון דהוו קא אתי שבקוה לדידי' ואזלו לבתר שמעי' ואבטליון לסוף אתו שמעי' ואבטליון לאפטורי מיני' דכה"ג אמר להן ייתון בני עממיא לשלם אמרי לי' ייתון בני עממיא לשלם דעבדו עובדא דאהרן ולא ליתי בני אהרן לשלם דלא עבדי עובדא דאהרן. ופירש"י דעבדי עובדא דאהרן רודפי שלום ע"ש והדבר תמוה מאי שנא דנקטו בלשונם המדה טובה ההיא יותר מכל מעשים טובים שהיו בהם נגד הכהן שהי' בימיהם שהי' בו איזה צד קנאה ושנאה. ונראה לבאר עפ"י דברי מורנו הגאן מהד"ב זל"ה על ר' ישמעאל בן אלישע שנכנס להקטיר קטורת וראה אכתריאל י"ה ה' צבאות ואמר לו ישמעאל בני ברכני כו' שר' ישמעאל הגם שהי' גדול החכמי' לא בזכותו לבד זכה להמראה נפלאה כ"א ע"י הקנה התנא שהי' בימיו והוא הרימו ונשאו בקדושתו כדרך הצדיקים להרים הש"ץ בקדושתם וע"י זכה לכל אלה ע"כ ובודאי מורנו הצדיק אמר אלו הדברים עפ"י רוח קדשו שהופיע עליו אכן עפ"י דבריו ועפ"י שכלנו נראה לומר כי מסתמא הכהן שהי' בימי שמעי' ואבטליון בבית שני ולא היה כ"כ כהוגן מסתמא לא זכה לעלות לק"ק בי"הכ כ"א ע"י שמעי' ואבטליון שהיו אז ראשי הדור והם הרימוהו ונשאוהו לזאת המדרגה ולכן השיבו לכה"ג שלא יתגאה עליהם כי הם עבדו עובדא דאהרן פירוש שעיקר העבודה הי' על ידיהם והבן: